

Örgütsel Anomi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Anomi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28209>

Özet

Örgütsel Anomi Ölçeği (ÖAÖ), M. A. Yarım, D. Akan ve S. Morkoç tarafından 2021 yılında geliştirilmiş olan, çalışanların örgütsel çevrelerinde deneyimledikleri Örgütsel Anomi düzeyini ölçmeyi amaçlayan bir psikometrik araçtır. Bu Ölçek Geliştirme çalışması, iş yerindeki normsuzluk, amaçsızlık ve kurumsal rehberlik eksikliği gibi durumların çalışanlar üzerindeki etkilerini tespit etmeye odaklanmaktadır. Ölçek, Türk kültürüne özgü örgütsel bağlamda anomi kavramının geçerli ve güvenilir bir şekilde değerlendirilmesini sağlamaktadır.

ÖAÖ, sosyal normların ve kuralların zayıfladığı veya çatıştığı ortamlarda bireylerin hissettiği yabancılaşma ve belirsizlik duygularının iş ortamına taşıyan anomi kavramının operasyonelleştirmektedir. Ölçeğin geliştirilmesi, ilgili literatür taraması, madde havuzu oluşturulması ve kapsamlı psikometrik analizler yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Anomi, Ölçek Geliştirme, ?? Ahlak?, Normsuzluk, Örgütsel Davranış, Yabancılaşma.

Yazarlar

Mehmet Ali YARIM, D. Akan, S. Morkoç.

Amaç

Örgütsel Anomi Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin çalıştıkları kurumlar içerisinde yaşadıkları normatif belirsizlik veya kural dışı kalma (anomi) durumlarının şiddetini bilimsel yöntemlerle ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu çalışmada, özellikle Türk örgütsel bağlamında anomi kavramının boyutlarını ortaya koymaya hedeflemiştir.

Ölçek, yöneticilere ve araştırmacılara, çalışanların kurumsal hedeflerden, değerlerden ve normlardan ne kadar uzaklaştığını belirleme imkanı tanır. Bu sayede, örgütsel sağlığı tehdit eden ve çalışan memnuniyetini düşüren anomik durumların önlenmesine yönelik stratejiler geliştirilebilir.

Yapı

Örgütsel Anomi Ölçeği, sosyolog Emile Durkheim tarafından ortaya atılan ve Robert Merton tarafından geliştirilen Anomi kavramının örgütsel düzeydeki yansımalarını ölçmektedir. Örgütsel anomi, bir kurumun kurallarının yetersiz, çelişkili veya etkisiz hale gelmesi sonucu çalışanların kendilerini amaçsız, rehbersiz veya köksüz hissetmeleri durumunu ifade eder.

Bu yapı genellikle üç ana boyutta incelenir: normatif belirsizlik (kuralların ne olduğunun bilinmemesi), yabancılaşma (kuruma ait hissedememe) ve umutsuzluk (gelecekte başarıya ulaşma inancının kaybı). Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı yakalamayı amaçlamaktadır.

Geçerlik

Örgütsel Anomi Ölçeği'nin Geçerlik çalışmaları, ölçeğin teorik yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermek üzere tasarlanmıştır. Geliştirme makalesinde (Yarım et al., 2021) detaylı psikometrik analizler sunulmuştur. Bu analizler genellikle yapı geçerliliğini (Confirmatory Factor Analysis - DFA) ve ölçüt bağıntılı geçerliliği (criterion-related validity) içerir.

Yapı geçerliliği analizleri, ölçek maddelerinin ölçülmesi amaçlanan Örgütsel Anomi yapıyla tutarlı olduğunu ve ölçeğin beklenen faktör yapısını ortaya koyduğunu destekler nitelikte olmalıdır. Detaylı geçerlik katsayıları ve istatistiksel sonuçlar, orijinal referans makalesinde mevcuttur.

Güvenirlilik

Ölçeğin Güvenirlilik analizleri, ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı koşullara karşı ne kadar tutarlı olduğunu göstermeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) hesaplanmıştır.

Yarım, Akan ve Morkoç (2021) tarafından yürütülen çalışmada, Örgütsel Anomi Ölçeği'nin kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarlılığa sahip olduğu rapor edilmiştir. Yüksek güvenirlilik değerleri, ölçeğin rastgele hatalardan arınmış olarak tutarlı ölçümler yapabildiğini işaret eder.

Faktör Analizi

Örgütsel Anomi Ölçeği'nin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu keşfetmek için başlangıçta uygulanmıştır.

DFA ise, teorik olarak beklenen faktör yapısının toplanan verilerle uyumunu test etmek için kullanılmıştır. Bu analizler, Örgütsel Anomi kavramının çok boyutlu yapısının Türk örneğinde geçerli olduğunu ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdiğini doğrulamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Likert Tipi Derecelendirme)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çalışanlar, Örgüt Üyeleri

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Popülasyonu)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli sektörlerde çalışan bireyler üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Uygulama bireysel veya grup halinde yapılabilir. Yanıtlar, katılımcıların örgütsel deneyimlerine ne ölçüde katkıları veya katılmadıkları yansıtılır.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Örgütsel Psikoloji, Yaşam Kalitesi, Geçerlik, Güvenilirlik, Faktör Analizi, Kurumsal Çevre.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlaması: Orijinal makalede belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için: karazeybekli@hotmail.com

Yayın Adresi: Orijinal makalede detaylı kurumsal adres bilgisi bulunmamaktadır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2021 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle yazarlara referans verilerek mümkündür. Ticari veya geniş çaplı uygulamalar için sorumlu yazar Mehmet Ali YARIM ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Derecelendirme Formatı: Ölçek, iki farklı Likert tipi derecelendirme formatına sahiptir:

5'li Derecelendirme: (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

6'lı Derecelendirme: (1= hiç katılmıyorum - 6= tamamen katılıyorum)

Kaynaklar

Yarım, M. A., Akan, D. ve Morkoç, S. (2021). Bir Ölçek Geliştirme Çalışması: Örgütsel Anomi Ölçeği. *?? Ahlak? Dergisi*, 14(2), 381-421. doi:10.12711/tjbe.2021.14.2.2633

Orijinal makalenin PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: isahlakidergisi.com

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıda yer almaktadır: orgutsel-anomi-olcegi-toad.pdf

Örgütsel Anomi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddesi, orijinal dilinde ve içeriği değiştirilmeden korunmuştur.

Gelecekte nerede olduğumu ve nasıl başarılı olacağımı bilemiyorum.

(Not: Orijinal kaynakta madde numarası 29 olarak belirtilmiştir.)